

Gruppearbeid

Av Anne Schjelderup

Sist oppdatert: 15. november 2003

Del elevene inn i fem grupper, og gi gruppene de nedenstående oppgaver. Elevene kan så presentere resultatet av arbeidet i plenum, og de kan sammenlignes både med den franske menneskerettighetserklæringen og FN's menneskerettighetskonvensjon.

(For enkelhets skyld har vi latt hver del få sin egen side – så blir det lettere når arkene skal deles ut til elevene.)

Gruppe 1: Bøndene

Tenk dere at dere er fattige bønder. Livet er hardt og usikkert. Dere har mange barn å fø, og kjenner at kroppene deres ikke kan holde slitet så mye lengre. Dere vet at dere når som helst kan bli arbeidsuføre eller dø, og dere er bekymret for deres familier. Heldigvis har dere landsbyen, alle som bor der hjelper hverandre. Uten dem hadde dere ikke klart dere.

Dere setter også deres lit til godseieren for landsbyen. Mang en gang har han sendt mat til fattige familier, eller lege til de syke. Han låner dere hester under pløying og høyyonn, og er i det hele tatt landsbyens beskytter.

Se gjennom den franske menneskerettighetserklæringen. Er det noe dere ville ha forandret på? Er det noe dere ville ha lagt til? Er det noe dere ville ha tatt bort? Dere kan skrive kommentarer på utdraget fra den franske menneskerettighetserklæringen eller evt. skrive en ny menneskerettighetserklæring. Husk at den skal være gyldig for alle mennesker til alle tider.

Gruppe 2: Høyadelen

Tenk dere at dere er adelige oppvokst i det fantastiske slottet i Versailles. Dere har aldri utført noe arbeid, men alltid levd i den største luksus. Dette mener dere er rett og riktig, stendersamfunnet er opprettet av Gud, og dere er født til å leve som dere gjør. Dere kommer fra de beste familier. Alt dere har, inkludert alle deres privilegier og særrettigheter, er deres rettmessige arv fra deres foreldre.

Dere er imidlertid litt redde for de selvsikre rike borgere som ikke har respekt for tradisjoner og rettigheter, men som bare vil lage et samfunn til fordel for seg selv. Dere kan ikke se hva dere har med borgere og fattigfolk å gjøre, bortsett fra at dere selvsagt har rett til å kreve skatt og tvangsarbeid fra dem. Dere har aldri sett fattigfolk, sykdom eller nød på nært hold.

Se gjennom den franske menneskerettighetserklæringen. Er det noe dere ville ha forandret på? Er det noe dere ville ha lagt til? Er det noe dere ville ha tatt bort? Dere kan skrive kommentarer på utdraget fra den franske menneskerettighetserklæringen eller evt. skrive en ny menneskerettighetserklæring. Husk at den skal være gyldig for alle mennesker til alle tider.

Gruppe 3: Sanskulottene

Tenk dere at dere er fattige kvinner i Paris. Hver dag er en kamp for å overleve. Ektemennene deres drikker opp mye av lønnen deres på de lokale vertshusene, og det er mye vold rundt dere.

Dere jobber i et spinneri som eies av en rik mann. Dere jobber 12 timer hver dag for en lønn som dere knapt kan fø familien deres på. Fabrikkeieren bestemmer arbeidstid og lønninger, og han kan sette det så lavt han vil for det er mange arbeidsledige fattigfolk som vil jobbe for ham uansett. Stiger kornprisene, vil dere alle sulte.

Heldigvis har kongen frem til nå sørget for at prisene på korn blir holdt nede ved å fastsette maksimumspris på korn, og ved å nekte rike kjøpmenn å eksportere korn utenlands i perioder med kornmangel. I trange tider har han til og med konfiskert korn som rike kjøpmenn holdt lagret for å presse kornprisene opp. Noen rike kjøpmenn har blitt arrestert for å forsøke å eksportere korn til Spania da det var hungersnød i Frankrike. Det synes dere de fortjente.

Livet er hardt, men dere setter deres lit til den gode kongen som sørger for ro og orden, som oppretter fattighus og sørger for at det deles ut suppe til de fattigste. Dere er redd for de rike borgerne som kjøper opp alt og stenger fattigfolk ute.

Se gjennom den franske menneskerettighetserklæringen. Er det noe dere ville ha forandret på? Er det noe dere ville ha lagt til? Er det noe dere ville ha tatt bort? Dere kan skrive kommentarer på utdraget fra den franske menneskerettighetserklæringen eller evt. skrive en ny menneskerettighetserklæring. Husk at den skal være gyldig for alle mennesker til alle tider.

Gruppe 4: Adelsmennene

Tenk dere at dere er rike adelsmenn. Deres familier har alltid hatt privilegier og særrettigheter. Dere er oppdratt til å vite at dere er spesielle. Det gir dere rettigheter og plikter.

Dere har rett til å kreve skatt og tvangsarbeid fra deres bønder, men dere har plikt til å sørge for dem som kjærlige fedre. Sulter de, skal dere gi dem mat, er de syke, skal dere sende dem en lege. Dere skal beskytte dem mot omstreifere og røvere og avgjøre tvister mellom dem slik at de lever i fordragelighet. Dere har brukt mye tid og penger på å bygge ny kirke og på å vedlikeholde veiene i landsbyen.

Dere respekterer bøndene, men vet at de på mange måter er som barn. Får de penger mellom hendene, drikker de dem opp på vertshuset, får de gjøre som de vil, krangler og slåss de. Derfor trenger de dere til å sørge for deres ve og vel.

Se gjennom den franske menneskerettighetserklæringen. Er det noe dere ville ha forandret på? Er det noe dere ville ha lagt til? Er det noe dere ville ha tatt bort? Dere kan skrive kommentarer på utdraget fra den franske menneskerettighetserklæringen eller evt. skrive en ny menneskerettighetserklæring. Husk at den skal være gyldig for alle mennesker til alle tider.

Gruppe 5: Omstreiferne

Tenk dere at dere er fattige omstreifere. Dere overlever ved å gjøgle og spille for folk, ved å gjøre småjobber her og der, og ved å stjele når det røyner på. Dere er vant til å sulte, og eier bare et lite knytte med noen klær. Dere kan ikke se noen mulighet til noen gang å eie noe særlig mer. Dere er vant til å bli hundset og jaget av folk, men tar vare på hverandre og har et fellesskap dere imellom.

Se gjennom den franske menneskerettighetserklæringen. Er det noe dere ville ha forandret på? Er det noe dere ville ha lagt til? Er det noe dere ville ha tatt bort? Dere kan skrive kommentarer på utdraget fra den franske menneskerettighetserklæringen eller evt. skrive en ny menneskerettighetserklæring. Husk at den skal være gyldig for alle mennesker til alle tider.